

Notat til statsrevisorerne i henhold til rigsrevisorlovens § 18, stk. 4

Vedrører:

Statsrevisorernes beretning nr. 15/01 om Udenrigsministeriets forvaltning af tilskud til multilaterale organisationer

Udenrigsministerens redegørelse af 29. oktober 2002

Ministeren har i et brev og medfølgende notat fremsendt sin redegørelse til statsrevisorernes beretning. Til ministeriets iværksatte eller planlagte foranstaltninger foranlediget af beretningen har jeg følgende bemærkninger:

A. Udenrigsministeriets målfastsættelse

1. Ministeren oplyser, at ministeriet i indeværende år har påbegyndt udarbejdelsen af nye organisationsstrategier, som vil indeholde de danske mål for den tilskudsmodtagende organisation, de virkemidler ministeriet vil anvende for at fremme målopfølgelsen samt i muligt omfang en tidsramme for indsatsen. Endelig vil organisationsstrategierne fremover indeholde indikatorer for opfyldelsen af ministeriets mål for de tilskudsmodtagende organisationer. Ministeriet vil fremover rapportere om målfastsættelse og -opfyldelse for de multilaterale organisationer i ministeriets årlige publi-

kation ”Program- og Projektorientering” om den bilaterale bistand, som siden 1983 har været fremsendt til Finansudvalget.

Jeg finder ministerens initiativ tilfredsstillende og vil følge ministeriets arbejde med udformning af nye organisationsstrategier.

B. Udenrigsministeriets samarbejde med multilaterale organisationer

2. Ministerens redegørelse på dette punkt giver mig ikke anledning til bemærkninger.

C. Udenrigsministeriets kontrol af regnskaber

3. Vedrørende den langsommelige rykkerprocedure og gennemgang af især UNDP's og UNESCO's tilskudsregnskaber oplyser ministeren, at ministeriet i 2001 har skærpet kontrollen ved at tilføre personaleressourcer og etablere en fast procedure for inddrivelse af regnskaber, herunder om nødvendigt at indstille fremtidige tilskud. Ministeriet forventer nu, at puklen af uafsluttede regnskaber for afsluttede aktiviteter stort set vil være afviklet i indeværende år. Som led i den administrative opstramning overvejer ministeriet at etablere en særlig multilateral regnskabsenhed.

Det fremgår desuden af ministerens redegørelse, at ministeriet vil tilstræbe at tilrettelægge samarbejdet med organisationerne, så antallet af regnskaber, der skal aflægges, reduceres. På Rigsrevisionens forespørgsel har ministeriet oplyst, at dette indebærer, at man i overensstemmelse med ministeriets generelle strategi vil fortsætte de igangværende bestræbelser på at erstatte tilskud til enkeltprojekter med generelle bidrag til multilaterale organisationer.

Jeg finder ministerens initiativer tilfredsstillende og vil følge afviklingen af puklen af uafsluttede tilskudsregnskaber vedrørende multilaterale organisationer.

4. Ministeren oplyser, at ministeriet vil undersøge mulighederne for fælles, eventuelt nordiske, skriftlige retningslinjer for valggruppekontorets behandling af den finansielle rapportering ved Den Afrikanske Udviklingsbank/-Fond (AfDB/AfDF). Endvidere vil ministeriet inden udgangen af 2002 udarbejde skriftlige retningslinjer for sit tilsyn med valggruppekontorets gennemgang og rapportering vedrørende finansielle forhold, monitoringer og evalueringer.

Jeg finder dette tilfredsstillende og vil følge arbejdet med udarbejdelsen af ovennævnte skriftlige retningslinjer.

D. Udenrigsministeriets vurdering af tilskuddenes effekt

5. Ministeren har oplyst, at ministeriet fortsat vil tilskynde til en styrkelse af organisationernes monitorerings- og evalueringssystemer.

Jeg forventer, at ministeriet herved får et klarere billede af bistandens effekt, og i hvor høj grad den understøtter danske bistandspolitiske mål.

Ministeriet vil endvidere søge at lade de skriftlige retningslinjer for valggruppekontorets behandling af den finansielle rapportering, jf. pkt. 5, omfatte krav om indberetninger med sammenfattende vurderinger af effekten af de AfDB/AfDF-finansierede programmer og projekter.

6. Ministeren oplyser, at en styrkelse af organisationernes egne monitoreringer og evalueringer har første prioritet for ministeriet. Ministeriet har i lyset heraf erklæret sig uenig i beretningens bemærkning om, at de supplerende danske monitoreringer og evalueringer af organisationerne generelt har været af et utilstrækkeligt omfang, og finder ikke synspunktet dokumenteret i beretningen.

Baggrunden for Rigsrevisionens opfattelse var, at ministeriet i perioden 1996-2001 kun havde nået halvdelen af det antal monitoreringer, det havde forudsat. Ministeriet har i samme periode ganske vist også udarbejdet 10 evalueringer, men de var ikke helt repræsentative for den samlede multilaterale indsats, idet ingen af dem omhandlede udviklingsbankerne. Jeg ser imidlertid positivt på de i ministersvaret omtalte initiativer til en bedre monitorering og evaluering.

Jeg vil fortsat følge ministeriets egne monitoreringer af organisationerne, idet jeg forventer, at de informationer, som ligger til grund for vurderingen af organisationernes aktiviteter, fremgår af ministeriets akter.

7. Ministeren har oplyst, at graden af målopfyldelse, for så vidt angår de organisationsspecifikke mål, vil være et blandt flere elementer i vurderingsgrundlaget for fordeling af tilskud til organisationerne, og at dette grundlag løbende vil blive opdateret og justeret i takt med, at arbejdet med målstyring udvikler sig.

Jeg finder dette tilfredsstillende og i overensstemmelse med ministeriets strategi fra 1994. Jeg forventer derfor, at denne del af vurderingsgrundlaget konkretiseres og justeres hyppigere end hidtil.

8. Ministeren erkender, at ministeriet burde have underrettet Folketinget om UNDP-revisorernes omfattende kritik af organisationen. Det var i beretningen anført, at ministeriet også mere konsekvent burde have orienteret Folketinget om konstaterede problemer vedrørende navnlig UNDP's og UNESCO's administration og mangelfulde dokumentation af effekten af bistanden.

Ministeren oplyser, at Folketinget fremover vil modtage en fyldigere orientering om samarbejdet med de multilaterale organisationer i "Program- og Projektorientering" end den mere summariske orientering, som hidtil har fundet sted i Danidas årsberetning og andre af ministeriets publikationer. Ministeren finder, at en sådan orientering vil være for omfattende og teknisk præget til med fordel at kunne afgives i ministeriets virksomhedsregnskab eller i anmærkningerne til finansloven.

Jeg er enig med ministeren i, at "Program- og Projektorientering" er en velegnet ramme for orientering om samarbejdet med de multilaterale organisationer, men finder dog, at vurderinger af bistandens effekt tillige bør medtages i ministeriets virksomhedsregnskab, eventuelt med en henvisning til den mere fyldige redegørelse i "Projekt- og Programorientering".

9. Jeg vil følge ministeriets afvikling af uafsluttede tilskudsregnskaber og udarbejdelse af nye organisationsstrategier, retningslinjer for valggruppekontorets behandling af den finansielle rapportering samt ministeriets egne monitoreringer af de multilaterale organisationer.

Henrik Otbo